

MAY - 2017
MCOMC201 (Sem - II)
Sub. : Financial services

Seat No 8-5-17
M.com.

Time : 3 Hrs.

Total Marks : 70

સૂચના : (૧) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(૨) જમણી બાજુ દર્શાવેલ આંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

પ્ર-૧ (અ) નાણાકીય સેવાનો અર્થ સ્પષ્ટ કરી, નાણાકીય સેવાની જરૂરિયાત શા માટે ઉદ્ભવી છે, તે ચર્ચો. ૭

અથવા

અનામત સાચવનાર કે ડિપોઝિટરીનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.

ભૌતિક શેર અને ડિમેટ શેર વચ્ચેનાં તફાવતી મુદ્દાઓ રજુ કરો.

ડિપોઝિટરી પદ્ધતીનાં ફાયદા (રોકાણકારો માટેનાં) જણાવો.

(બ) સંક્ષિપ્તમાં જવાબ લખો. (ગમે તે બે) ૪

(૧) કબજેદારનો અર્થ અને કાર્યો જણાવો. (ટૂંકમાં મુદ્દાસર)

(૨) શાખક્રમાંકનો અર્થ જણાવી, રેટિંગની પદ્ધતિઓ જણાવો.

(૩) ક્રેડિટ રેટિંગ એજન્સી તરિકે “CRISIL” ની ચર્ચા કરો.

(ક) એક પંક્તિમાં જવાબ લખો. ૩

(૧) પાકો આડતિયો (Factoring) એટલે શું ?

(૨) જપ્તિનો (Forfeiting) અર્થ સ્પષ્ટ કરો.

(૩) “CARE” નું પૂર્ણ સ્વરુપ જણાવો.

પ્ર-૨ (અ) “રોકાણ બેંકો મુખ્યત્વે, ભંડોળ ઊભું કરવાની સેવા અને - સલાહકાર તરિકેની સેવાઓ આપે છે.” ચર્ચા કરો. ૭

અથવા

વેપારી બેંકની મૂડી બજાર સંદર્ભિત ભુમિકા જણાવો.

- વેપારી બેંકોની અન્ય ફરજો ચર્ચો.

(બ) સંક્ષિપ્તમાં જવાબ લખો. (ગમે તે બે) ૪

(૧) ગૃહ લોન (ધિરાણ)ના પ્રકારો જણાવો.

(૨) ઊલટાવેલ ગીરો લોનનો અર્થ સમજાવો.

(૩) ગૃહ ધિરાણમાં, રાષ્ટ્રીય ગૃહ બેંકની ભુમિકા ચર્ચો.

(ક) એક પંક્તિમાં જવાબ લખો. ૩

(૧) “NHB” નું પૂર્ણ સ્વરુપ આપો.

(૨) પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકોની મુખ્ય કામગીરી જણાવો.

(૩) “EMI” નું પૂર્ણ સ્વરુપ આપો.

પ્ર-૩ (અ) બેંકિંગનો અર્થ અને તેના કાર્યો ચર્ચો. ૭

અથવા

સામાન્ય વીમા અને જીવન વીમા વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.

- (બ) સંક્ષિપ્તમાં જવાબ લખો. (ગમે તે બે) ૪
- (૧) નાણાંકીય સમાવિષ્ટતા માટે, હાથ ધરવામાં આવેલા પ્રયાસો જણાવો.
- (૨) સુક્ષ્મ નાણાં ભંડોળનો ખ્યાલ ટૂંકમાં જણાવો.
- (૩) બેંકિંગ ક્ષેત્રમાં સુધારણા લાવવા માટેનાં નરસિંહ સમિતિ દ્વારા કરવામાં આવેલ ભલામણો જણાવો. (ટૂંકમાં)
- (ક) એક પંક્તિમાં જવાબ લખો. ૩
- (૧) બેંકિંગ નિયમન ધારો કયા વર્ષમાં પસાર કરવામાં આવ્યો ?
- (૨) સ્ટેટ બેંક ઓફ ઇન્ડિયાનું સર્જન કયા વર્ષમાં થયું તે જણાવો.
- (૩) ભારતની ૧૪ મુખ્ય બેંકોનું રાષ્ટ્રીયકરણ કયા વર્ષમાં થયું ?
- પ્ર-૪ (અ) મ્યુચુલ ફંડમાં રોકાણ અંગેના ફાયદાઓ ચર્ચો. ૭
- અથવા
- મ્યુચુલ ફંડમાં રોકાણ અંગેની મર્યાદાઓ જણાવો.
- (બ) સંક્ષિપ્તમાં જવાબ લખો. (ગમે તે બે) ૪
- (૧) મ્યુચુલ ફંડ સંદર્ભીત “સમતોલ ફંડો”નો ખ્યાલ સમજાવો.
- (૨) ઇકિવટી ફંડોનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.
- (૩) દેવા મ્યુચુલ ફંડ એટલે શું ?
- (ક) એક પંક્તિમાં જવાબ લખો. ૩
- (૧) “ELSS” નું પૂર્ણ સ્વરૂપ આપો.
- (૨) “ETF” નું પૂર્ણ સ્વરૂપ આપો.
- (૩) “GETF” નું પૂર્ણ સ્વરૂપ આપો.
- પ્ર-૫ નીચેનાં વિધાનો સાચા છે કે ખોટા છે તે જણાવો. ૧૪
- (૧) ભૌતિક શેર ડિપોઝિટરી રાખે છે, જ્યારે કે ડિમેટ શેર, - રોકાણકાર પાસે રહે છે.
- (૨) ભારતમાં એક માત્ર, “NSDL” નામક ડિપોઝિટરી છે.
- (૩) “CARE” નામક, ગુણાંકન એજન્સીની સ્થાપના, ૧૯૫૩માં કરવામાં આવી હતી.
- (૪) વેપારી બેંક સલાહકાર, કે મેનેજર તરીકે શેર ભરણાનાં સંદર્ભમાં સેવાઓ આપી શકે છે.
- (૫) સેબી દ્વારા, વેપારી બેંક માટેના નિયમો ૧૯૮૦માં ઘડવામાં આવ્યા.
- (૬) ઊલટાવેલ લોન તે છે, જેમાં સિનિયર નાગરિક પોતાનું મકાન વેચ્યા સિવાય, તે ગૃહધિરાણ કંપનીઓને ગીરો આપી શકે છે.
- (૭) ભારતમાં હાઉસિંગ ડેવલપમેન્ટ ફાઇનાન્સ કોર્પોરેશનની સ્થાપના ૧૯૭૭ થઈ હતી.
- (૮) નરસિંહમ સમિતિની ભલામણોને કારણે ૧૯૯૦ પછી ખાનગીક્ષેત્રની બેંકો સ્થપાઈ.
- (૯) ભારતમાં જીવન વીમા નિગમનું રાષ્ટ્રીયકરણ, ૧૯૭૦-૭૧નાં વર્ષ દરમિયાન થયું.
- (૧૦) વર્તમાન સમયની સ્ટેટ બેંક ઓફ ઇન્ડિયાનું શરૂઆતનું નામ સેન્ટ્રલ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા હતું.
- (૧૧) મ્યુચુલ ફંડમાં “SIP” નો અર્થ એ છે કે, ચોક્કસ રકમનું સમયાંતરે રોકાણ, જે તે મ્યુચુલ ફંડ યોજનામાં કરવું.
- (૧૨) મ્યુચુલફંડનાં નાણાંનું રોકાણ અનાજ બજારમાં કરવામાં આવે છે.
- (૧૩) કોઠારી પાયોનિયમ મ્યુચુલ ફંડ એ ભારતનું સર્વપ્રથમ ખાનગી ક્ષેત્રનું મ્યુચુલફંડ ગણાય છે.
- (૧૪) મ્યુચુલ ફંડની વાસ્તવિક કિંમત એટલે તેની ચોખ્ખી મિલકત કિંમત.